

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

Il. Iac. Sadoletvs Episc. Carpent. Ioan. Saluiato Cardinali, S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.

Ioan. Salutato Cardinali, S. P. D.

Sæpius mihi iam contigit, vt ad te scriberem, aliquos tibi commendans: quod & dudum in fororis meæ filio feci, cum penitus abs te, vt quoad commodum tuo fieri posset, aliquo eum faceret in patria sua honestares. Et proximè his literis, quibus commendati tibi causam meorum populorum, quorum est mihi solus, & meæ fidei potissimum ab Deo credita. Sed verè hoc loquar; tuum in me studium, & præstant in omni genere humanitas, longè vicat expectationem meam. Sic enim ex meorum literis intelligo, nullum tibi dari locum declarandi amoris tui erga me, quin id ita apertè prolixèque efficias, vt facillè appareat, tibi esse cordi & voluntatem, & commendationem meam. De quo gratias tibi ago quantas possum maximas, atque vtinam referre possim: eundem me re ipsa esse erga te experire, quem oratione præ me fero. Sed crede mihi, si amor, si cultus, si obsequantia, si tuarum plurimarum, earundemque præstantissimarum virtutum prædicatio, aliquam partem obtinet referendæ gratiæ, te nullum meum officium desideraturum, quod proficisci ab homine gratissimo possit: daturumque me operam, quantum in me erit, vt que tua sit integritas, quod ingenium, quæ virtus, & in conseruandis ac tuendis clientelis, etiam absentium, & veterum amicorum fides, non præsens solum ætas, sed etiam futura intelligat. Non enim parua laus, sed meo quidem iudicio omnium propè maxima: homini potenti, & maximis opibus prædito, charam præcipuè esse & humanitatem in omni agenda vita, & in tuendis amicis fidem: atque hoc maior, quò rarior. Verùm hæc de his: vberiore enim ea orationem desiderant. Quod ad forostri filium attinet, accipio exultationem tuam, & in seruandis promissis virtutem animi; constantiamque collaudo. Cùm autem poteris, cùm erit tibi commodum, tunc de eo cogitabis, si voles, & si tibi pro liberalitate tuæ, amplectenda probitas adolescentis, & ad optimas artes ad quas propensa est, adiuuanda esse videbitur. De meis quidem populis te rogo atque obtestor, vt cogitationem aliquam suscipias. Incredibile dictu est, quanto pere eos diligam: in quo mihi ab illis refertur gratia. Non enim suam penè salutem mea ipsi salute habent chariorem. Sed tamen multis iam dudum incommodis affecti, & inter nationes externas quasi exemplum quoddam præferentes, quid sit sub æquitate & ditione Romana Ecclesiæ viuere: digni sunt, quibus maiore eum indulgentia imperetur. Itaque ego nec pot procuratorum

et rusticum missionem, nec minas formidinesque probo, quibus
 humanam mentes à voluntate obtemperandi potius abducun-
 tur. Ecclesiastica mansuetudine agendum cum illis est: id quod
 etiam magis puto profuturum. De quo si tibi videbitur, ut cum
 summo Pontifice loquar, aliquidque ad me quàm primum re-
 scribas, quem tu iam pridem exoptare videris, agnosco equidem be-
 nivolentiam tuam. Veruntamen confirmo tibi, si quis vspiam
 est, quem sui status minimè pariteat, me cum esse. Nullam enim
 rem possum optare de eis rebus, quæ ad sedandum animum per-
 tinet, quam non mihi penè vltro diuina bonitas obtulerit. Ab-
 sunt enim tibi, & eximij illi honores, & concursus hominum ne-
 gociorumque: quibus ego in rebus nullam vnquam partem
 bene vite repositam esse putavi. At multa ad sunt, quæ ego sta-
 tuo esse potiora: pax animi & tranquillitas, & mens mediocri-
 bus contenta rebus, tum amor cunctorum qui circum me sunt:
 imprimis verò studiorum, & literarum voluptas, ac delectatio:
 quæ & maxima est, & latam & rectam ad immortalitatem munit
 vitam. Denique si mihi vite ratio esset ex omnibus vna eligenda,
 ea quæ maximè faceret ad felicitatem: non videor aliam fuisse
 electuram, quàm hanc quæ mihi singulari Dei beneficio nec opi-
 nati tributa est. Quamobrem redeundi istuc quidem meum
 nullum consilium est. Sed mens cetèrè & voluntas summo Ponti-
 ficis & Sanctæ istius sedis honori & auctoritati vehementer dedi-
 ta, inque imprimis peramans: quem ego patremque vna tuum
 vnum clarissimum, atque vniuersam familiam vestram, omni
 semper studio & obseruantia sum profecutus. Quia in sententia
 eorum quoad vitam permanebo: nec villo vnquam loco, aut se-
 des à me apostolica boni Episcopi, aut vos amicissimi ac bene-
 uolentissimi hominis officium requiritis. Vale. VI. Calend. Mar-
 tii. M. D. XXXI.

III.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARP.

Iohanni Saluato Cardinali S. P. D.

Cum in omnibus dictis factisque, quæ tu pro me vnquam,
 Curæ mecum egisti: tum verè in his præcipue literis, quas pro-
 xime accepisti, te, omnis tua humanitas patefacta mihi est, plena
 amicitia: erga me voluntatis. Nam & comprobatio tua mei
 de Paulo iudicij, vehementer grata mihi extitit. Et quod tu cum
 in amorem tuum, & in familiaritatem tam libenter receperis, id
 quoque intelligo meo amori te fuisse datum. Quamquam meum
 quidem de eo testimonium, illius actionibus, ingenio, mode-
 stia,